

DÜNYA EMZİRME HAFTASI

Hazırlayan: Ecz.Özlem Acar

Hafta, 120'nin üzerinde ülkede kutlanmakta olup, emzirme hareketinin yaygınlaşmasında en büyük sosyal yardım aracıdır. Resmi olarak 1-7 Ağustos tarihlerinde kutlanmaktadır. Ancak gruplar ülkelerindeki etkinlikleri daha dikkat çekici kılmak amacıyla farklı tarihler de seçebilirler. Anne sütünün önemi ve bebek sağlığı üzerindeki olumlu etkisi konusunda kamuoyunun dikkatini çekmek ve bu konuda toplumsal duyarlılık yaratmak amacıyla, ülkemizde bu hafta kapsamındaki etkinlikler 1-7 Ekim tarihlerinde gerçekleştirilmektedir.

2003 yılı Dünya Emzirme Haftası için WABA (World Alliance for Breastfeeding Action) tarafından belirlenen hedefler aşağıda yer almaktadır:

- Küreselleşmenin emzirme uygulamaları üzerinde oluşturacağı tehlikelerin ve fırsatların farkında olmak,
- Emzirmenin yararları, uygun ek gıda ile besleme ve ticari mama ile beslemenin olumsuz yönleri hakkında toplumu eğitmek için küresel iletişimi artırmak,
- Bebek ve küçük çocukların beslenmesindeki küresel stratejiyi teşvik ederek bu konuya katkıda bulunmak,
- Anne sütü muadillerinin pazarlanmasıyla ilgili uluslararası yasanın ve devamı niteliğindeki Dünya Sağlık Asamblesi (WHA) kararlarının zayıflamasının engellenmesi,
- Herkes için adalet, barış ve sağlık için mücadele veren sivil toplum hareketleri ile işbirliği yaparak olası işbirlikçilerle çalışılması,
- Emzirmenin korunması, özendirilmesi ve desteklenmesi amacıyla toplumun tüm kesimleriyle, küresel düşünceden hareketle bölgesel olarak işbirliği yapılması.

Birleşmiş Milletler Genel Kurulu tarafından 20 Kasım 1989 tarihinde kabul edilen Çocuk Haklarına Dair Sözleşmede "çocuğun mümkün olan en yüksek seviyede fiziksel ve ruhsal sağlık standartlarına sahip olma hakkı" kabul ve tasdik edilmiştir. Nerede olursa olsun emzirilmeyen bir çocuğun hastalığa yakalanma riski daha yüksektir, dolayısıyla en yüksek sağlık standardına sahip olması engellenmiştir.

Ülkemizde yapılan araştırmalar emzirminin yaygın olduğunu ve doğumdan sonraki ilk aylarda hemen her bebeğin anne sütü ile beslendiğini göstermektedir. Ancak, 1998 yılında yapılan Türkiye Nüfus ve Sağlık Araştırmasına göre, üç ayın altındaki her beş bebekten birine hazır mama verildiği tespit edilmiştir. 4-6 aylar arasındaki her üç bebekten biri mamayla beslenmektedir. Son beş yılda 0-6 aylık çocuklarda biberonla beslenme oranında ise %20'lik bir artış vardır.

1979 yılından beri Dünya Sağlık Örgütü'nün (WHO) tavsiyesi doğrultusunda emzirme süresi 4-6 ay olarak uygulanmaktaydı. 1994 ve 1996 yılında Dünya Sağlık Asamblesi (WHA) ve UNICEF, 6 aya kadar sadece anne sütü verilmesi, ek gıdaya 6. ayda başlanması konusunda tavsiyede bulundu. Dünya Sağlık Örgütü'nün önceki tavsiyesini değiştirmemesi nedeniyle bu konu uzmanları arasında tartışılmaya devam etti. 4 ve 6 ay arasında süregelen bu tartışma nedeniyle mama firmaları ek iki aydan dolayı kazanç sağlamış oldular.

2000 yılındaki 53.Dünya Sağlık Asamblesi'nde Brezilyalı delegeler emzirminin 6 ay boyunca sürdürülmesi lehinde öneride bulundular. Tıslak onaylanmadı, WHO Sekreteryası farklı çözüm önerilerini 2002 yılında yapılacak Bebek Beslenmesi konulu toplantıya ertelemeye çalıştı. Fakat WHO Yönetim Kurulu Üyeleri 2001 yılının Ocak ayında böyle bir çözüme gerek olduğuna ilişkin rapor sundular. Tüm bu tartışmaların sonucunda WHO sekreteryası, mama firmalarının baskısına rağmen, yalnızca anne sütü ile beslemenin süresinin 6 ay olmasını onayladı. Bu karar sonucunda Dünya Sağlık Örgütü'ne üye ülkeler bebeklerin ilk 6 ay sadece anne sütü ile beslenmelerini desteklemektedirler.

Sağlıklı nesiller yetiştirmede büyük önemi olan anne sütünün teşviki/emzirminin savunulması konusunda sivil toplum kuruluşlarına, sosyal olarak aktif sağlık uzmanlarına ve sağlık çalışanlarına, yardım derneklerine, medyaya, gönüllü gruplara, eğitim kurumlarına ve kadın gruplarına görev düşmektedir.

Konu hakkında ayrıntılı bilgiye www.who.int www.waba.org www.ibfan.org adresinden ulaşılabilir.

